

PM 2017:207 RI (Dnr 133-1351/2017)

Ändring av befintligt tillstånd för Värtaverket KVV8 i Stockholm

Remiss från Fortum Värme

Remisstid den 5 oktober 2017

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

AB Fortum Värme samägt med Stockholm Stad (Fortum Värme) driver ett av Europas största system för fjärrvärme och fjärrkyla. Produktionen sker till stor del vid Värtaverket. I maj 2016 invigdes biokraftvärmeverket KVV8 som idag eldas med biobränsle, framförallt flis från skogsprodukter.

För att förstärka resurshushållningen önskar Fortum Värme utöver vanligt träflis även kunna använda flis från returträ (RT-flis) som bränsle i KVV8. Detta kräver en tillståndsprövning enligt miljöbalken för ändrad verksamhet. Ansökan planeras att lämnas in till Mark- och miljödomstolen under hösten 2017 och tillstånd beräknas kunna erhållas under år 2018.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Östermalms stadsdelsnämnd och Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat ärendet till Stockholm Vatten och Avfall AB. Exploateringsnämnden har avstått från att svara. Stadsbyggnadskontoret har svarat med ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret anser att användningen av Fortum Värmes biokraftvärmeverk KVV8 är viktig för att klara av stadens högt ställda mål om fossilbränslefri verksamhet till år 2040 och att det är positivt att även så kallat RT-flis ska kunna användas i anläggningen. För att säkerställa att förändringen leder mot fossilbränslefrihet ska Fortum Värme beskriva konsekvenserna för klimatpåverkande utsläpp av denna förändring.

Stadsbyggnadskontoret är positivt till denna ansökan men förordar att miljönyttor och miljöpåverkan beskrivs ytterligare i kommande tillståndsprövning. Vidare

efterfrågas mer utförliga beskrivningar kring hantering och upplag av RT-flis, som inte alls är beskrivet i samrådshandlingen.

Östermalms stadsdelsnämnd är positiv till att i största möjliga mån hushålla med naturens resurser och att ta tillvara på avfall som uppkommer i samhället. Dock anser nämnden att det är av yttersta vikt att föroreningsgraden eller kvalitén på bränslet behöver säkerställas samt att rökens innehåll noga bevakas.

Stockholms Stadshus AB ser positivt på att bredda möjligheten i KVV8 för att ta emot bränslen som annars riskerar att bli restprodukter med negativ miljöpåverkan.

Mina synpunkter

Fortum Värmes biokraftvärmeverk är en viktig del i att klara av stadens högt ställda mål om att bli en fossilbränslefri stad till år 2040. För högsta möjliga totala klimatnytta är det rimligt att se över om det går att ta emot fler typer av bränslen som annars riskerar att bli restprodukter med negativ miljöpåverkan. Framtida miljökonsekvensbeskrivning och utredningar behöver klargöra vilka kvaliteter av returträflis som kan eldas samt dess påverkan på omgivningen.

I övrigt hänvisas till förvaltningarnas tjänsteutlåtanden.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 28 september 2017

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Fortum Värme avser att ansöka om ändring av befintligt miljötillstånd för Värtaverket KVV8 till att även omfatta bränslet returträflis (så kallat RT-flis). RT-flis består av återvunnet träbränsle vilket tidigare haft annan användning. Huvudsakligen utgörs flisen av bygg- och rivningsavfall av trä. RT-flis är en resurs som efter utsortering har få eller till och med inga andra användningsområden än som bränsle till värme- eller elproduktion.

Ansökt volym för RT-flis uppgår till cirka 650 000 ton per år. Verksamheten är en industriutsläppsverksamhet och statusrapport kommer att upprättas. Verksamheten är redan idag Seveso-verksamhet i högre kravnivå och till ansökan kommer biläggas en uppdaterad säkerhetsrapport. Då verksamheten är Seveso-verksamhet är detta samråd även ett Sevesosamråd.

Samtliga idag gällande utsläppsgränsvärden klaras enligt Fortum Värme även med returflis. Bränslevallet påverkar inte heller möjligheten att uppfylla BAT-kriterierna (branschvisa krav på bästa tillgängliga teknik). Aspekterna buller, naturmiljö, friluftsliv, riksintressen och markanvändning bedöms inte heller påverkas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Östermalms stadsdelsnämnd och Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat ärendet till Stockholm Vatten och Avfall AB. Exploateringsnämnden har avstått från att svara. Stadsbyggnadskontoret har svarat med ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 september 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att användningen av Fortum Värmes biokraftvärmeverk KVV8 är viktig för att klara av stadens högt ställda mål om fossilbränslefri verksamhet till år 2040.

Stadsledningskontoret anser därför att det är positivt att även så kallat RT-flis ska kunna användas i anläggningen. RT-flis blir i annat fall en restprodukt med negativ klimatpåverkan.

För att säkerställa att förändringen leder mot fossilbränslefrihet anser stadsledningskontoret att Fortum Värme ska beskriva konsekvenserna för klimatpåverkande utsläpp av denna förändring.

Som svar på remissen ”Ändring av befintligt tillstånd för Värtaverket KVV8 i Stockholm” hänvisas till vad som anförts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 september 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret anser att användningen av Fortum Värmes biokraftvärmeverk KVV8 är viktig för att klara av stadens högt ställda mål om fossilbränslefri verksamhet till år 2040. Det är därför ett positivt steg att Fortum ansöker om tillstånd att använda RT-flis.

För att säkerställa att förändringen leder mot fossilbränslefrihet anser stadsbyggnadskontoret att Fortum Värme i den fortsatta tillståndsprocessen bör beskriva konsekvenserna för klimatpåverkande utsläpp av ansökt förändring. Detta bör även kopplas till förändringar av följdverksamhet, t.ex. i form av färre transporter. Stadsbyggnadskontoret ser det också som naturligt att miljökonsekvenserna och omgivningspåverkan för både befintliga och planerade stadsdelar, i och med ansökt verksamhet, beskrivs mer utförligt i t.ex. MBK och tillståndsansökan.

Stadsbyggnadskontoret anser vidare att det är otydligt beskrivet hur RT-flis ska hanteras och förvaras i förhållande till befintlig förvaring av skogsflis. Om nya uppläggningsytor behövs är det viktigt att dessa lokaliseras så att de inte innebär någon omgivningspåverkan för befintliga och för planerad bebyggelse utanför verksamhetsområdet.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 september 2017 följande.

1. Östermalms stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens remissvar, daterat den 15 september 2017.
2. Omedelbar justering.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 15 september 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser det vara viktigt att i största möjliga mån hushålla med naturens resurser och att ta tillvara på avfall som upp-kommer i samhället.

Då Värtaverket är beläget i nära eller direkt anslutning till bostäder, äldreboende, skolor, förskolor samt nationalstadsparken anser stadsdelsnämnden att det är av yttersta vikt att Fortum Värme säkerställer att farliga kemikalier inte sprids till människa och miljö.

Vad förvaltningen förstår varierar materialets kvalitet mycket beroende på vilket material som lämnats till de aktuella insamlingsplatserna. Exempelvis tryckimpregnerat trä och gips frigör farliga föroreningar vid förbränning. Därför anses kravställning på leverantörer av RT-flis samt kontroll av det levererade materialets kvalitet vara viktigt. Även att innehållet i röken grundligt övervakas och följs upp trots att reningsutrustningen uppges klara en viss variation av bränslets kvalitet.

Stadsdelsförvaltningen arbetar nära medborgarna på Östermalm och har under lång tid noterat att oro bland boende i bland annat Hjorthagen varit stor på grund av de ibland stora utsläppen av rök från Värtaverket. Det har till och med funnits tillfällen där fotbollsträningar på Hjorthagens IP har varit tvungna att avbrytas på grund av stickande rök och uppkomna andningsbesvär. Förvaltningen anser det viktigt att den eventuella användningen av RT-flis inte ger upphov till större rökplymer, lukt eller annat som påverkar den upplevda tryggheten negativt hos de närboende.

Då returträflis dammar mer än andra bränslen såsom träflis förutsätter förvaltningen att fullgoda åtgärder vidtas för att hindra att dammet sprids och negativt påverkar människor eller miljö.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 20 september 2017 har i huvudsak

följande lydelse.

Stockholm Vatten och Avfall AB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholm Vatten och Avfall har inga invändningar mot att Fortum Värme breddar sin källa till bränsle. Fortum Värme bör dock vara tydlig med vilken typ av returträflis man tänker använda.

Det framgår av underlaget att returträflis består av ca 97 procent trämaterial. Sålunda består bränslet av 3 procent icke-trä. Det finns olika kvaliteter av returträflis. Returträflis kan innehålla förhöjda halter av zink och klor men även svavel, natrium, arsenik och krom jämfört med skogsbränsle. En låg föroreningsnivå bör eftersträvas för att minimera påverkan på recipienten Lilla Värtan. Detta bör också beskrivas i MKB:n (*bilaga 1*).

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen anser att produktionen i Fortum Värmes biokraftvärmeverk KVV8 är en viktig del för att klara av stadens högt ställda mål om fossilbränslefri verksamhet till år 2040.

Koncernledningen ser positivt på att bredda möjligheten i KVV8 för att ta emot bränslen som annars riskerar att bli restprodukter med negativ miljöpåverkan.

Framtida miljökonsekvensbeskrivning och utredningar behöver klargöra vilka kvaliteter av returträflis som ämnas eldas samt dess påverkan på omgivningen avseende både luft, vatten, buller och nedskräpning.